

LÕUNAMAA TAIMED JA LOOMAD

LÜHITUTVUSTUS: Õppeprogrammi käigus tutvuvad lapsed Tartu loodusemaja talveaias kasvavate eksootiliste toidutaimede ja loomatoas elavate lemmikloomadega, kelle looduslik kodumaa on mõnes soojema kliimaga piirkonnas. Lapsed tutvuvad banaani, kohvipuu, vanilli, pipra jt tuntud toidutaimedega. Lemmikloomadest tutvutakse lähemalt deegude, viirpapagoide, madagaskari sisiprussakate ja kilpkonnadega. Programmi kestel saavad lapsed läbi aktiivsete tegevuste teada, kus on nende taimede ja loomade kodumaa ning miks nad Eesti looduses kasvada/elada ei saa; milleks tarvitame lõunamaiseid taimi ja kuidas nad meieni jõuavad.

EESMÄRK: Programmil osalenud laps

- **teab**, millistes maakera piirkondades kasvavad erinevad eksootilised toidutaimed
- **teab**, millistest piirkondadest on pärit erinevad lemmikloomad
- **tunneb** eksootiliste liikide nõudeid elu- või kasvutingimustele

- **õpib** märkama mitmekesisust looduses ja saab aru inimõjust sellele

- **oskab** kasutada luupi jt lihtsamaid uurimisvahendeid

- **oskab** orienteeruda maailmakaardil

SIHTRÜHM: 5–7 aastased

ÕPPE KEEL: eesti, vene

RÜHMA SUURUS: kuni 24 õpilast

KESTUS: 60 minutit

SEOS ÕPPEKAVAGA:

Õppeprogramm toetab 5–7 aastaste laste alushariduse õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamist. Õppeprogrammil osalenud laps:

- **oskab** sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada
- **keskendub** sihipäraseks mänguliseks tegevuseks
- **mõistab** ja tunnetab ümbritsevat maailma terviklikult

- **omab ettekujutust** oma minast ning enda ja teiste rollidest elukeskkonnas
- **väärtustab** keskkonda hoidvat ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi
- **mõistab** taime- ja loomariigi erinevusi.

TOIMUMISKOHT: Tartu loodusmaja talveaed ja õppeklass

VAHENDID: esitlustehnika, loomatoa loomad (deegud, sisiprussakad, hamstrid jt.), toidutaimed talveaias, luubid, mikroskoop, plastkaunid, erinevad tarbetaimede saadused (kohv, vanill, kakao, pipar jt) äraarvamismängu jaoks, lamineeritud fotod erinevatest elupaikadest, kompimiskotid erinevate substraatidega (liiv, kivid, varis).

PROGRAMMI ÜLESEHITUS:

Sissejuhatus: Tutvustatakse õppeprogrammi eesmärki, õppetöö käiku ja lepitakse kokku programmil kehtivates reeglites (5 min).

Tegevused:

Tutvumine loomatoa asukate (deegud, viirpapagoid,

Madagaskari sisiprussakad, ilukilpkonnad, Uus-Guinea hiidraagritsikad) päritolupiirkondadega ja maakaardilt nende paikade leidmine. Teemat avavate filmiklippide vaatamine. Loomade uurimine ja katsumine (20 min)

Toidutaimede äraarvamismäng. Lapsed peavad lõhna järgi nuputama, mis taimede saadused erinevates purkides on. Uuritakse lähemalt vanilli, kohvi, sidrunit ja kakaod. Tutvutakse nende taimede viljadega ja uuritakse, milliseid taimeosi toiduks tarvitatakse (10 min)

“Džungliretk” läbi talveaia, mille käigus otsitakse erinevaid toidutaimi. Vaadeldakse, katsutakse ja nuusutatakse erinevaid lehti, õisi ja vilju (15 min)

Programm lõpeb **ilukilpkonnadega tutvumisega** talveaia basseini juures. Lapsed saavad anda kilpkonnadele toitu ja vaadelda nende tegevust. (5 min)

Kokkuvõte ja tagasisidering, kus iga laps saab öelda mis talle meeldis, mida teada sai (5–10 min)

Jätkutegevused lasteaias: joonistamine, jutustamine, voolimine jm.

ÕPETAJA ÜLESANDED: Õpetaja osaleb aktiivselt programmil, aitab vajadusel lapsi nuputamise- ja otsimismängude juures. Toetab erivajadustega õpilasi.

JUHENDAJAD:

Aire Orula (EMÜ põllumajandussaaduste tootmine ja turustamine; Luua Metsanduskool retkejuhtimine; Tartu loodusmaja õpetaja alates 2010. a)

Maris Mägi (Keskkonnatehnoloogia MSc, Tartu loodusmaja õpetaja ja programmijuht alates 2016.a)

Ljudmila Vösotskaja (Lipetski Pedagoogiline Instituut, bioloogia õpetaja, Tartu Raadi Gümnaasiumi õpetaja alates 1989.a ja Tartu loodusmaja õpetaja alates 2012.a)

TARTU LOODUSMAJA – TEEVIIT LOODUSE JUURDE

**tartu
loodus
maja**